

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PREUZIMANJU DIONIČKIH
DRUŠTAVA**

Zagreb, svibanj 2002.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PREUZIMANJU DIONIČKIH DRUŠTAVA

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Zakonom o postupku preuzimanja dioničkih društava uređuju se uvjeti za davanje ponude za preuzimanje dioničkih društava - izdavatelja, postupak preuzimanja, prava i obveze sudionika u postupku preuzimanja te nadzor nad provođenjem postupka preuzimanja dioničkih društava.

Pojmovi

Članak 2.

U smislu ovog Zakona:

(1) izdavatelj je javno dioničko društvo u smislu Zakona o tržištu vrijednosnim papirima;

(2) ponuda za preuzimanje izdavatelja je javna ponuda za kupnju svih dionica izdavatelja s pravom glasa, uz uvjete i na način određen ovim Zakonom;

(3) stjecatelj je fizička ili pravna osoba koja stječe ili je stekla dionice izdavatelja koje daju pravo glasa;

(4) ponuditelj je fizička ili pravna osoba koja je sukladno odredbama ovoga Zakona obvezna objaviti ponudu za preuzimanje ili namjerava izvršiti preuzimanje i objaviti ponudu za preuzimanje iako to nije obvezna sukladno odredbama ovoga Zakona;

(5) dionice s pravom glasa su sve dionice izdavatelja koje daju pravo glasa, neovisno o tome miruje li pravo glasa (npr. vlastite dionice) ili je na drugi način ustegnuto;

(6) dionice su stečene sklapanjem pravnog posla ili drugim pravnim temeljem za prijenos dionica, neovisno o prijenosu dionica i upisu u depozitorij ili knjigu dionica izdavatelja, a pravni posao smatra se sklopljenim i u slučaju kada je sklopljen pod odgovornim uvjetom;

(7) depozitar je Središnja depozitarna agencija;

(8) Komisija je Komisija za vrijednosne papire Republike Hrvatske.

Opća načela

Članak 3.

Odredbe ovog Zakona izraz su slijedećih načela:

(1) dioničari izdavatelja na koje se odnosi ponuda za preuzimanje, imaju jednak položaj u postupku preuzimanja,

(2) dioničari izdavatelja na koje se odnosi ponuda za preuzimanje, moraju imati dovoljno vremena i informacija, kako bi potpunim uvidom u stanje stvari mogli odlučiti o ponudi za preuzimanje,

(3) uprava i nadzorni odbor izdavatelja dužni su u razdoblju provođenja postupka preuzimanja postupati u najboljem interesu izdavatelja,

(4) ponuditelj i izdavatelj dužni su provesti postupak preuzimanja što brže, a izdavatelj ne smije duže vrijeme od predviđenog biti spriječen u svom poslovanju,

(5) uslijed trgovanja vrijednosnim papirima ponuditelja, izdavatelja i drugih društava koja sudjeluju u ponudi za preuzimanje, ne smije doći do poremećaja na tržištu.

OBVEZA OBJAVLJIVANJA PONUDE ZA PREUZIMANJE

Članak 4.

(1) Osoba koja stekne dionice izdavatelja kojima, zajedno s dionicama koje već ima, prelazi prag od 25% od ukupnog broja glasova koje daju dionice izdavatelja s pravom glasa, obvezna je o stjecanju bez odgode obavijestiti izdavatelja, Komisiju i javnost, te objaviti ponudu za preuzimanje, pod uvjetima i na način određen ovim Zakonom.

(2) Osoba koja je temeljem ponude za preuzimanje stekla manje od 75% dionica s pravom glasa, obvezna je objaviti ponudu za preuzimanje u slučaju daljnjeg stjecanja dionica istog izdavatelja.

(3) Izdavatelj je u roku od 3 dana od dana primitka obavijesti iz stavka 1. ovoga članka obvezan obavijestiti Komisiju o primitku i sadržaju obavijesti.

(4) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka i članka 5. stavka 2. ovog Zakona mora sadržavati podatke iz članka 12. stavak 1. točka 1., 2. i 3. ovoga Zakona te izjavu ponuditelja da će u zakonom propisanom roku objaviti ponudu za preuzimanje. Obavijest se objavljuje se na način iz članka 18. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Obveza obavješćavanja iz stavaka 1. i 3. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuje uvijek kad za ponuditelja nastane obveza objavljivanja ponude za preuzimanje.

Članak 5.

(1) Osoba koja nije obvezna objaviti ponudu za preuzimanje sukladno odredbama ovog Zakona, a namjerava izvršiti preuzimanje, ponudu za preuzimanje može objaviti samo pod uvjetima i na način određen ovim Zakonom.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, ponuditelj je obvezan o namjeri objavljivanja ponude za preuzimanje obavijestiti izdavatelja, Komisiju i javnost.

(3) Objavljivanjem namjere iz stavka 2. ovog članka javnosti, za ponuditelja nastaje obveza objavljivanja ponude za preuzimanje pod uvjetima i na način određen ovim Zakonom.

Članak 6.

(1) Nije dopuštena ponuda ili opća ponuda upućena dioničarima izdavatelja s ciljem stjecanja dionica izdavatelja s pravom glasa, ako tim stjecanjem nastaje obveza objavljivanja ponude za preuzimanje.

(2) Nije dopušten javni ili drugi poziv upućen dioničarima izdavatelja na davanje ponude s ciljem stjecanja dionica izdavatelja s pravom glasa, ako tim stjecanjem nastaje obveza objavljivanja ponude za preuzimanje.

(3) Dok ponuditelj ne provede postupak preuzimanja sukladno odredbama ovog Zakona, njegove dionice i dionice osoba koje s njim zajednički djeluju, ne daju pravo glasa.

IZUZECI OD OBVEZE OBJAVLJIVANJA PONUDE ZA PREUZIMANJE

Članak 7.

(1) Stjecatelj nije obvezan objaviti ponudu za preuzimanje ako:

- 1) stekne dionice izdavatelja nasljeđivanjem,
- 2) stekne dionice izdavatelja diobom bračne stečevine,
- 3) stekne dionice izdavatelja prigodom povećanja temeljnog kapitala ulozima izdavanjem dionica privatnom ponudom, a glavna skupština izdavatelja, prije upisa dionica, odobri da određeni stjecatelj može steći preko 25% ukupnog broja dionica s pravom glasa bez obveze objavljivanja ponude za preuzimanje,
- 4) stekne dionice izdavatelja kao stečajnog dužnika u stečajnom postupku,
- 5) stekne dionice izdavatelja u postupku pripajanja trgovačkih društava,
- 6) stekne dionice promjenom pravnog oblika trgovačkog društva,
- 7) se dionice izdavatelja prenose između pravnih osoba koje posredno ili

neposredno čine isti dioničari ili se prenose radi prestrukturiranja unutar koncerna.

(2) Odobrenje iz stavka 1. točke 3. ovog članka glavna skupština izdavatelja daje tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih na glavnoj skupštini, ne računajući glasove stjecatelja i osoba koje s njime zajednički djeluju.

(3) Republika Hrvatska, Hrvatski fond za privatizaciju i Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, kao stjecatelji dionica s pravom glasa nisu obvezni objaviti ponudu za preuzimanje, ako u roku od 14 dana od dana nastanka obveze objavljivanja ponude za preuzimanje obavijeste Komisiju i izdavatelja da namjeravaju otuđiti višak dionica iznad praga od 25%, pod uvjetom da taj višak dionica i otuđe u roku od 6 mjeseci.

ZAJEDNIČKO DJELOVANJE

Članak 8.

- (1) Fizičke i/ili pravne osobe djeluju zajednički:
 - a) ako su se sporazumjele da usklađeno djeluju u svezi stjecanja dionica izdavatelja ili u svezi ostvarivanja prava glasa prema izdavatelju ili
 - b) ako jedna od njih drži dionice za račun druge.

- (2) Pravne osobe te fizičke i pravne osobe djeluju zajednički kad jedna od njih izravno ili neizravno kontrolira drugu ili druge pravne osobe.

- (3) U smislu stavka 2. ovoga članka smatra se da fizička ili pravna osoba kontrolira pravnu osobu ako ima:
 - a) izravno ili neizravno 25% i više udjela u temeljnom kapitalu pravne osobe,
 - b) izravno ili neizravno 25% i više glasačkih prava u glavnoj skupštini pravne osobe,
 - c) pravo upravljanja poslovnim i financijskim politikama pravne osobe na temelju ovlasti iz statuta ili sporazuma,
 - d) izravno ili neizravno prevladavajući utjecaj na vođenje poslova i donošenje odluka.

- (4) Trgovačka društva djeluju zajednički ako su međusobno povezana u smislu odredaba Zakona o trgovačkim društvima.

- (5) Smatra se da fizičke osobe djeluju zajednički ako su u krvnom srodstvu u pravoj liniji, a u pobočnoj liniji do prvog stupnja zaključno te ako su bračni drugovi.
- (6) Uspostavljanje odnosa zajedničkog djelovanja sporazumom iz stavka 1. točka a) ovog članka izjednačeno je sa stjecanjem dionica s pravom glasa.
- (7) Glasovima stjecatelja pribrajaju se glasovi osoba koje s njim zajednički djeluju.
- (8) Kad obveza objavljivanja ponude za preuzimanje nastane uspostavljanjem odnosa zajedničkog djelovanja sporazumom iz stavka 1. točka a) ovog članka ili u slučaju kad jedna od osoba koje zajednički djeluju stekne dionice tako da tim stjecanjem nastane obveza objavljivanja ponude za preuzimanje, svaka od tih osoba obvezna je objaviti ponudu za preuzimanje pod uvjetima i na način određen ovim Zakonom, a smatra se da je obvezi objavljivanja ponude za preuzimanje udovoljeno ako ponudu objavi bilo koja od osoba koje zajednički djeluju.

OSIGURANJE SREDSTAVA

Članak 9.

(1) Prije podnošenja zahtjeva za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, ponuditelj je obvezan na poseban račun kod banke izdvojiti novčana sredstva potrebna za plaćanje svih dionica na koje se odnosi ponuda za preuzimanje ili s bankom sklopiti ugovor o odobrenom kreditu za tu namjenu ili ishoditi neopozivu bankarsku garanciju na prvi poziv, u korist dioničara koji će pohraniti svoje dionice, za iznos potreban za plaćanje svih dionica na koje se odnosi ponuda za preuzimanje.

(2) Kada ponudu za preuzimanje objavljuje banka, osiguranje sredstava na način iz stavka 1. ovoga članka, obvezna je ugovoriti s drugom bankom.

(3) Rok trajanja bankarske garancija iz stavka 1. ovoga članka ne može biti kraći od 15 dana od zadnjeg dana roka za plaćanje dionica iz članka 15. stavka 7. ovoga Zakona.

(4) Ponuditelj ne smije raspolagati novčanim sredstvima koja su, radi osiguranja isplate pohranjenih dionica, izdvojena na posebnom računu, osim radi isplate pohranjenih dionica te je obvezan osigurati Komisiji mogućnost samostalnog uvida u stanje posebnog računa.

(5) Po isteku roka važenja ponude za preuzimanje, ponuditelj može s posebnog računa podići višak iznad sredstava potrebnih za plaćanje pohranjenih dionica tek nakon što Komisija primi izvješće o preuzimanju.

(6) Ponuditelj ne smije mijenjati uvjete ugovora o posebnom računu ili ugovora o odobrenom kreditu te ugovora o bankarskoj garanciji za plaćanje svih dionica na koje se

odnosi ponuda za preuzimanje, osim ako je sasvim izvjesno da promjena uvjeta ne može umanjiti sigurnost dioničara.

(7) O svakoj izmjeni uvjeta ugovora o posebnom računu, kreditu ili bankarske garancije ponuditelj je obvezan bez odgode izvijestiti Komisiju i dostaviti joj primjerak izmjene ugovora odnosno garanciju.

(8) Komisija može propisati dodatni obvezni sadržaj koji mora imati ugovor o posebnom računu ili kreditu ili bankarska garancija te može propisati uvjete koje moraju ispunjavati banke koje daju kredite ili garancije, radi osiguranja namjene iz stavka 1. ovog članka.

OSIGURANJE POSLOVA POHRANE DIONICA

Članak 10.

(1) Prije podnošenja zahtjeva za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, ponuditelj je obvezan s depozitarom sklopiti ugovor o pohrani dionica radi prihvata ponude za preuzimanje.

(2) Depozitar je obvezan sklopiti ugovor o pohrani dionica u slučajevima utvrđenim ovim Zakonom i drugim propisima.

(3) Prilikom sklapanja ugovora iz stavka 1. ovog članka, ponuditelj je obvezan depozitaru dati sve podatke potrebne za pripremu i obavljanje poslova pohrane dionica, podatke o načinu na koji će ponuda biti objavljena te druge potrebne podatke propisane pravilima o pohrani dionica.

(4) Svaku izmjenu ponude za preuzimanje ponuditelj je obvezan bez odgode dostaviti depozitaru.

OBVEZE UPRAVE IZDAVATELJA

Članak 11.

(1) Nakon što stjecatelj obavijesti izdavatelja o stjecanju dionica zbog kojeg je obvezan objaviti ponudu za preuzimanje ili o namjeri objavljivanja ponude za preuzimanje, uprava izdavatelja do okončanja ponude za preuzimanje :

1) ne može koristiti statutom dano ovlaštenje da izdavanjem novih dionica poveća temeljni kapital izdavatelja, sve do isteka roka važenja ponude za preuzimanje i roka plaćanja, odnosno sve do isteka roka za objavljivanje ponude za preuzimanje ako ista nije objavljena, a ako do tada ponuditelj ili drugi dioničar, sukladno Zakonu o trgovačkim društvima, zatraži sazivanje glavne skupštine radi opoziva članova nadzornog odbora ili radi izmjene statuta, uprava ne može povećati temeljni kapital sve do okončanja tako sazvane glavne skupštine;

- 2) ne smije donijeti odluku o poduzimanju izvanrednih poslova koji bi značajno promijenili stanje imovine ili obveza društva;
- 3) ne smije, bez odobrenja glavne skupštine, odlučiti da društvo stekne ili otuđi vlastite dionice;
- 4) dužna je upoznati zaposlenike izdavatelja s ponudom za preuzimanje.

OBVEZNI SADRŽAJ I UVJETI PONUDE ZA PREUZIMANJE

Članak 12.

(1) Ponuda za preuzimanje mora sadržavati:

- 1) tvrtku, sjedište i poslovnu adresu izdavatelja,
- 2) tvrtku, sjedište i poslovnu adresu, odnosno ime i prezime i adresu ponuditelja i osoba s kojima ponuditelj zajednički djeluje,
- 3) sve podatke, uključujući broj glasova u apsolutnom i postotnom iznosu, o svim dionicama izdavatelja koji pripadaju ponuditelju, uključujući i dionice osoba s kojima ponuditelj zajednički djeluje,
- 4) jasnu izjavu da se ponuda daje svim dioničarima izdavatelja koji su vlasnici dionica s pravom glasa te da se ponuditelj obvezuje kupiti svaku dionicu s pravom glasa, pod propisanim i objavljenim uvjetima,
- 5) cijenu koju se ponuditelj obvezuje platiti po dionici,
- 6) rok i način plaćanja,
- 7) tvrtku, sjedište i poslovnu adresu depozitara,
- 8) rok važenja ponude,
- 9) detaljne upute o načinu i učincima pohrane dionica te drugim pravima i obvezama dioničara koji pohrane dionice, a posebno o pravu dioničara da povlačenjem dionica iz pohrane odustane od prihvata ponude za preuzimanje,
- 10) naznaku ciljeva ponuditelja i njegovih namjera u svezi s društvom koje se preuzima u slučaju uspjeha javne ponude.
- 11) ostale uvjete ponude određene ovim zakonom ili drugim propisima Komisije,

(2) Ponudi koju dostavlja Komisiji ponuditelj je obvezan priložiti u izvorniku ili javnobilježnički ovjerenom preslici sljedeće isprave:

- 1) isprave o pravnom poslu kojim su stečene dionice izdavatelja u razdoblju od jedne godine prije dana objavljivanja ponude za preuzimanje,

- 2) bankarsku garanciju ili ugovor o kreditu ili ugovor o otvaranju posebnog računa i dokaz o uplati sredstava za plaćanje dionica,
- 3) ugovor s depozitarom o obavljanju poslova pohrane dionica,
- 4) prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke, ako su predmet preuzimanja dionice banke ili štedionice,
- 5) prethodnu suglasnost Direkcije za nadzor osiguravateljskih društava, ako su predmet preuzimanja dionice osiguravateljskih društava,
- 6) prethodnu suglasnost nadležne institucije, u ostalim slučajevima kada je to propisano.
- 7) ukoliko je ponuditelj pravna ili fizička osoba sa sjedištem, odnosno, prebivalištem ili trajnim boravištem u inozemstvu
 - izjavu kojom imenuje punomoćnika (tvrtka, sjedište, poslovna adresa, odnosno, ime i prezime, adresa) za dostavu pismena u Republici Hrvatskoj, s tim da punomoćnik može biti odvjetnik, javni bilježnik, banka ili društvo za obavljanje poslova s vrijednosnim papirima.
 - izvod iz sudskog registra ili drugog odgovarajućeg registra iz kojeg je vidljiv oblik pravne osobnosti, sjedište, poslovna adresa, popis osoba ovlaštenih za zastupanje ne stariji od 30 dana od dana dostavljanja zahtjeva za izdavanje prethodne suglasnosti, u prijevodu na hrvatski jezik po ovlaštenom sudskom tumaču.

Članak 13.

(1) Ponuditelj je obvezan u roku od 30 dana od dana nastanka obveze objavljivanja ponude za preuzimanje, podnijeti Komisiji zahtjev za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje, ponudu i isprave iz članka 12. ovoga Zakona.

(2) Komisija će o zahtjevu ponuditelja za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje donijeti rješenje u roku od 14 dana od dana primitka urednog zahtjeva.

(3) Ako Komisija ne donese rješenje o zahtjevu za objavljivanje ponude za preuzimanje u roku iz stavka 2. ovoga članka ili u istom roku ne obavijesti ponuditelja o pokretanju posebnog ispitnog postupka koji ne može trajati dulje od 30 dana, zahtjev se smatra odobrenim.

(4) Ponuditelj može Komisiji podnijeti zahtjev za odobrenje objavljivanja izmjene ponude za preuzimanje, najkasnije 7 dana prije isteka roka trajanja ponude. Komisija će o zahtjevu ponuditelja za odobrenje objavljivanja izmjene ponude za preuzimanje donijeti rješenje u roku od 3 dana od dana primitka urednog zahtjeva .

(5) Ako Komisija ne donese rješenje o zahtjevu za objavljivanje izmjene ponude za preuzimanje u roku iz stavka 6. ovoga članka, zahtjev se smatra odobrenim.

(6) Komisija ne odgovara za točnost i istinitost podataka navedenih u ponudi za preuzimanje.

Članak 14.

(1) Obvezu da kupi dionice na koje se odnosi ponuda za preuzimanje ponuditelj ne može ničim uvjetovati.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, ponuditelj može u ponudi navesti da neće kupiti dionice na kojima je zasnovan teret ili koje će biti pohranjene radi prihvata ponude za preuzimanje ako ukupan broj glasova koji daju pohranjene dionice, zajedno s ukupnim brojem glasova s kojima ponuditelj već raspolaže, ne premašuje 50% prava glasa od ukupno izdanih dionica s pravom glasa. U tom slučaju, ako ne bude pohranjeno dovoljno dionica, ponuditelj ne mora kupiti i preuzeti pohranjene dionice.

Članak 15.

(1) Rok važenja ponude iznosi 30 dana od dana objavljivanja. U slučaju objavljivanja konkurentskih ponuda za preuzimanje, ponuditelj može produljiti taj rok sve do isteka roka važenja konkurentskih ponuda.

(2) U slučaju objave izmjene ponude za preuzimanje, rok važenja ponude se produžava za sedam dana, s time da ukupni rok važenja ponude ne može biti dulji od 60 dana, osim u slučaju produljenja roka zbog objavljivanja konkurentskih ponuda.

(3) Ponuđena cijena ne može biti niža od najviše cijene po kojoj je ponuditelj, ili osoba koja s njime zajednički djeluje, stekao dionice s pravom glasa u razdoblju od jedne godine prije dana objavljivanja ponude za preuzimanje.

(4) Ako je ponuđena cijena iz prethodnog stavka ovog zakona niža od prosječne cijene ostvarene na burzi ili uređenom javnom tržištu, ponuditelj mora ponuditi najmanje prosječnu cijenu ostvarenu na burzi ili javnom organiziranom tržištu.

(5) Ako ponuditelj ili osoba s kojom zajednički djeluje nije u razdoblju od jedne godine prije dana objavljivanja ponude, stekao dionice izdavatelja koje su predmet ponude, cijena u ponudi ne smije biti niža od prosječne cijene ostvarene na burzi ili javnom organiziranom tržištu.

(6) Prosječna cijena dionica na burzi ili organiziranom tržištu izračunava se kao ponderirani prosjek zaključnih cijena u zadnja 3 mjeseca, prije nastanka obveze objavljivanja ponude za preuzimanje.

(7) Rok plaćanja određuje se u danima od dana isteka roka važenja ponude i ne može biti dulji od 14 dana od zadnjeg dana ponude. Ponuditelj ne smije plaćati prije isteka roka važenja ponude.

(8) Ponuditelj ne može snižavati ponuđenu cijenu niti mijenjati ponudom određen način i rok plaćanja, ali može povisivati ponuđenu cijenu. Za svaku dionicu istog roda ponuditelj mora platiti istu cijenu.

(9) Ako ponuditelj povisuje ponuđenu cijenu, mora osigurati sredstva za podmirenje sukladno odredbama članka 9. ovog zakona.

(10) Dioničar prihvaća ponudu tako da, do isteka roka važenja ponude, dionice koje su predmet ponude za preuzimanje pohrani kod depozitara.

(11) Do isteka roka važenja ponude ili ako ponuditelj ne plati dionice u roku za plaćanje te u slučaju podnošenja konkurentske ponude za preuzimanje, dioničar može povući dionice iz pohrane. Povlačenje dionica iz pohrane ima učinak odustanka od prihvata ponude, odnosno učinak raskida ugovora.

(12) Dioničar ne može raspolagati dionicama koje je pohranio radi prihvata ponude.

KONKURENTSKA PONUDA ZA PREUZIMANJE

Članak 16.

(1) Konkurentska ponuda za preuzimanje je ponuda koju, sukladno odredbama ovog Zakona, može podnijeti svaka pravna ili fizička osoba.

(2) Konkurentska ponuda za preuzimanje može se dati samo nakon objavljivanja i u razdoblju trajanja ponude za preuzimanje.

Članak 17.

Nakon što ponuditelj objavi ponudu za preuzimanje, trećim osobama nije dopušteno u sredstvima javnog priopćavanja ili u elektronskim medijima dostupnima javnosti objavljivati namjeru stjecanja ili otuđivanja dionica izdavatelja, već su te osobe dužne objaviti konkurentsku ponudu za preuzimanje sukladno odredbama ovog Zakona.

OBJAVLJIVANJE PONUDE

Članak 18.

(1) Ponudu za preuzimanje i svaku izmjenu ponuditelj je obvezan objaviti u "Narodnim novinama" i u još jednim dnevnim novinama koje se redovito prodaju na cijelom teritoriju Republike Hrvatske, u roku od 7 dana od dana primitka rješenja iz članka 13. stavka 2. i 4. ovoga Zakona ili isteka roka iz članka 13. stavak 3. i 5. ovoga Zakona.

(2) Smatra se da je ponuditelj ispunio obvezu objavljivanja u roku ako su prije isteka roka svi oglašivači prihvatili narudžbe za objavljivanje u prvom sljedećem izdanju. Dokaz o prihvatu narudžbe, ponuditelj je obvezan bez odgode dostaviti Komisiji.

(3) Ponudu za preuzimanje i svaku izmjenu ponuditelj je obvezan dostaviti izdavatelju i svakoj burzi i uređenom javnom tržištu na kojem se trguje dionicama izdavatelja, najkasnije istog dana kad oglašivačima daje narudžbe za objavljivanje.

(4) Rok važenja ponude računa se od kasnije objave.

(5) Ponuda objavljena nakon isteka roka za objavu ponude valjana je.

(6) Odmah nakon objavljivanja ponude, izdavatelj je obvezan svakog dioničara obavijestiti o sadržaju ponude za preuzimanje. Dioničaru koji to zahtijeva, izdavatelj je obvezan dati sve informacije kojima raspolaže u svezi s ponudom za preuzimanje. Isto vrijedi i za sve izmjene ponude.

Članak 19.

(1) Objavljenu ponudu za preuzimanje ponuditelj može povući u slučaju:

- 1) konkurentne ponude za preuzimanje po višoj cijeni,
- 2) stečaja izdavatelja.

(2) Povlačenje ponude za preuzimanje ponuditelj mora objaviti na način propisan za objavljivanje ponude za preuzimanje.

POHRANA DIONICA

Članak 20.

(1) Dionice koje se u pravnom prometu pojavljuju u obliku elektroničkih zapisa kod depozitara, pohranjuju se preknjižavanjem sa dioničarevog računa na poseban račun otvoren za potrebe pohrane dionica radi prihvaćanja ponude za preuzimanje, s kojega se vraćaju na dioničarev račun u slučaju povlačenja dionica iz pohrane.

(2) Dionice iz prethodnog stavka ovog članka pohranjuju se tako da se depozitaru predaje ili dostavlja pisani nalog za prihvaćanje/otkazivanje ponude za preuzimanje, koji osim podataka o ponudi za preuzimanje, dioničaru i pohranjenim dionicama sadrži i dioničarevo ovlaštenje depozitaru u ime i za račun dioničara uputi garantu pisani poziv za plaćanje temeljem izdane bankarske garancije, te potpis dioničara.

Članak 21.

(1) Ako se ponuda za preuzimanje odnosi na dionice koje ne postoje u obliku elektroničkog zapisa kod depozitara, obavljanje poslova pohrane ponuditelj može ugovoriti s bankom.

(2) Ponuditelj je obvezan prije ponude za preuzimanje s bankom sklopiti ugovor o obavljanju poslova pohrane dionica, u kojem banka prihvaća sve propisane obveze i odgovornosti depozitara prema ponuditelju i prema svakom dioničaru koji daje dionice na pohranu, tako da dioničar s osnove ovoga ugovora ima prema banci zahtjev za naknadu štete.

(3) Za štetu koju dioničar pretrpi u vezi s obavljanjem poslova pohrane dionica, ponuditelj i banka odgovaraju solidarno.

(4) Dionice koje ne postoje u obliku elektroničkih zapisa kod depozitara dioničar pohranjuje kod banke, tako da predaje ili dostavlja izjavu o pohrani dionica i isprave o dionicama ili druge isprave kojima dokazuje da je dioničar.

(5) Izjava o pohrani dionica obvezno sadrži osobne podatke o dioničaru, podatke o ponudi za preuzimanje na koju se pohrana odnosi, podatke o pohranjenim dionicama, dioničarevu izjavu da prihvaća ponudu za preuzimanje i dionice pohranjuje radi njihovog prijenosa na ponuditelja te potpis dioničara.

(6) Banka je obvezna primiti dionice na pohranu i dioničaru o tome izdati potvrdu koja sadrži podatke o pohranjenim dionicama, ponuditelju i ponudi za preuzimanje na koju se pohrana odnosi.

(7) Dioničar može pohranjene dionice povući iz pohrane tako da banci vrati potvrdu o pohrani na koju upisuje i potpisuje izjavu da povlači dionice iz pohrane.

(8) Banka je obvezna dioničaru vratiti isprave koje je dao na pohranu, a na dioničarev zahtjev izdati mu i potvrdu o povlačenju dionica iz pohrane.

(9) Učinak povlačenja iz pohrane ima i dostava banci dioničarevoga pisanog zahtjeva za povlačenje dionica iz pohrane, ako banka još nije dioničaru poslala potvrdu o pohrani.

Članak 22.

(1) Dioničari koji pohranjuju neotplaćene dionice, dužni su prilikom pohrane dionica priložiti potvrdu Hrvatskog fonda za privatizaciju o broju otplaćenih i neotplaćenih dionica te obračun za prijevremenu otplatu preostalih obroka u jednokratnom iznosu.

(2) Predmetom pohrane ne mogu biti neotplaćene dionice za koje je iznos otplate preostalih obroka, prema obračunu Hrvatskog fonda za privatizaciju iz stavka 1. ovog članka, viši od cijene koju je ponuditelj odredio u ponudi za preuzimanje.

Članak 23.

Dioničar se ne može odreći prava na povlačenje dionica iz pohrane. Ponuditelj se ne može pozivati na dioničarevu izjavu o odricanju od prava na povlačenje dionica iz pohrane.

Članak 24.

(1) O svakoj pohrani i o povlačenju dionica iz pohrane, banka je obvezna bez odgode izvijestiti izdavatelja čije dionice nisu u depozitoriju depozitara.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka, izdavatelj je obvezan pohranu ili povlačenje dionica iz pohrane odmah zabilježiti u knjizi dionica.

PRIJENOS DIONICA NA TEMELJU PONUDE ZA PREUZIMANJE

Članak 25.

(1) Ako je dioničar pohranio dionice u skladu s uvjetima iz ponude za preuzimanje, učinak prihvata ponude za preuzimanje i obveza ponuditelja da plati cijenu za pohranjene dionice nastaje istekom roka važenja ponude za preuzimanje, osim u slučajevima iz članka 14. stavka 2, članka 19. i članka 32. stavka 7. ovog Zakona.

(2) Ponuditelj ne može preuzeti pohranjene dionice, odnosno, one ne mogu biti prenesene na ponuditelja prije isteka roka važenja ponude i dok ne budu plaćene, što utvrđuje depozitar, odnosno, banka u slučaju iz članka 21. ovog Zakona.

Članak 26.

Komisija može propisati pravila kojima će pobliže urediti pohranu, plaćanje i preuzimanje dionica iz pohrane.

IZVJEŠĆE O PREUZIMANJU

Članak 27.

(1) Nakon isteka roka važenja ponude za preuzimanje i nakon isteka roka za plaćanje, ponuditelj je obvezan u roku od 7 dana objaviti izvješće o preuzimanju na način propisan ovim zakonom za objavljivanje ponude za preuzimanje i dostaviti ga Komisiji, izdavatelju i svakoj burzi i uređenom javnom tržištu na kojem se trguje dionicama izdavatelja.

(2) Izvješće o preuzimanju mora sadržavati podatke o ponuditelju i izdavatelju, kada je i kako objavljena ponuda za preuzimanje i njene izmjene, koliko je pohranjenih dionica ponuditelj isplatio i preuzeo, za koliko dionica su sporne činjenice pohrane, povlačenja iz pohrane te sa koliko dionica s pravom glasa izdavatelja ponuditelj ukupno raspolaže nakon preuzimanja pohranjenih dionica, uključujući i dionice s pravom glasa koje pripadaju osobama koje s ponuditeljem zajednički djeluju.

(3) Ako je ponuda uvjetovana sukladno odredbi članka 14. stavka 2. ovog zakona i ako u ponudi ne bude pohranjeno dovoljno dionica, depozitar, odnosno, banka je obvezna odmah o tome, kao i o ukupnom broju pohranjenih dionica, obavijestiti svakog dioničara koji je pohranio dionice, Komisiju, izdavatelja i ponuditelja.

(4) U roku od 7 dana od dana primitka obavijesti iz stavka 3. ovog članka, ponuditelj je obavezan objaviti tu obavijest, na način iz članka 18. stavka 1. ovog Zakona.

TROŠKOVI

Članak 28.

Ponuditelj snosi troškove pohrane dionica, plaća cijenu dionica, snosi sve troškove prijenosa dionica, kao i sve ostale troškove koji proizlaze iz ponude.

ZABRANA STJECANJA I OTUĐIVANJA DIONICA S PRAVOM GLASA

Članak 29.

(1) Od trenutka nastanka obveze objavljivanja ponude za preuzimanje do objave ponude, odnosno od objave ponude do isteka roka važenja ponude, dionice s pravom glasa koje su predmet ponude ponuditelj ne smije steći niti se smije obvezati da će ih steći na drugi način osim ponudom za preuzimanje.

(2) Od trenutka nastanka obveze objavljivanja ponude za preuzimanje do objave ponude, odnosno od objave ponude do isteka roka važenja ponude, ponuditelj ne smije otuđivati niti se obvezivati da će otuđiti dionice koje daju pravo glasa u glavnoj skupštini izdavatelja.

(3) Odredbe prethodnih stavaka ovog članka, odnose se na sve osobe koje zajednički djeluju.

IZJAVA NADZORNOG ODBORA

Članak 30.

(1) U roku 7 dana od objavljivanja ponude za preuzimanje, nadzorni odbor izdavatelja obavezan je objaviti svoje obrazloženo mišljenje o ponudi za preuzimanje na isti način na koji je objavljena ponuda za preuzimanje.

(2) U svom mišljenju, nadzorni odbor izdavatelja obavezan je osvrnuti se na ponudu za preuzimanje u cijelosti, a posebno u odnosu na cijenu koju se ponuditelj obvezuje platiti po dionici te ciljeve ponuditelja i njegove namjere u svezi s društvom koje se preuzima.

(2) Osim objavljivanja mišljenja iz stavka 1. ovog članka, članovi uprave i nadzornog odbora izdavatelja ne smiju činiti ništa što bi za cilj imalo bilo kakvo utjecanje na ponudu za preuzimanje.

UVID U KNJIGU DIONICA ILI DEPOZITORIJ

Članak 31.

Kada je za stjecatelja nastala obveza objavljivanja ponude za preuzimanje, izdavatelj, odnosno, depozitar obvezan je stjecatelju, na njegov zahtjev, omogućiti uvid u podatke koji se odnose na dioničare i dionice izdavatelja iz depozitorija, odnosno, knjige dionica.

OVLASTI KOMISIJE I PROVOĐENJE POSTUPKA NADZORA

Članak 32.

(1) Izdavatelji, dioničari izdavatelja, poslovne banke, brokerska društva te ostale pravne i fizičke osobe dužni su, na zahtjev Komisije u postupku provođenja nadzora utvrđivanja obveze na preuzimanje ili zajedničkog djelovanja te nadzora postupka preuzimanja, Komisiji omogućiti uvid i dostavljati dokumentaciju koju Komisija smatra potrebnom za provođenje nadzora.

(2) Depozitar i izdavatelj dužni su Komisiji, na njen zahtjev, dati na uvid ili dostaviti sve podatke o vlasničkoj poziciji dioničara ili odgovarajuće izvratke iz knjige dionica.

(3) Dokumentaciju iz prethodnih stavaka ovoga članka, koja može poslužiti kao dokaz u prekršajnom postupku, ovlaštene osobe Komisije mogu, uz izdavanje potvrde, privremeno oduzeti, ali samo do pokretanja prekršajnog postupka, kada ih predaju tijelu nadležnom za vođenje postupka.

(4) Ponuditelj ili izdavatelj dužni su u roku i na način koji odredi Komisija, objaviti dodatna očitovanja, obavijesti ili ispravke u svezi s ponudom za preuzimanje.

(5) Kada u postupku preuzimanja Komisija utvrdi nepravilnosti ili nezakovitosti, rješenjem će naložiti otklanjanje utvrđenih nezakovitosti i nepravilnosti, odrediti rok za njihovo otklanjanje i rok za dostavu dokaza o učinjenom.

(6) Ako ponuditelj ne postupi u skladu s rješenjem Komisije iz stavka 5. ovog članka, Komisija može rješenjem obustaviti postupak preuzimanja, u kojem slučaju će ponudu za preuzimanje proglasiti nevažećom.

(7) Ako osoba koja je obvezna objaviti ponudu za preuzimanje to ne učini u zakonskom roku, Komisija će postojanje njezine obveze na objavljivanje ponude za preuzimanje utvrditi rješenjem, koje će dostaviti i izdavatelju, dioničarima putem izdavatelja, odnosno, depozitara, depozitaru te burzi ili uređenom javnom tržištu na kojem su uvrštene dionice izdavatelja.

(8) Svaki dioničar izdavatelja može putem mjesno nadležnog Trgovačkog suda zahtijevati obvezno sklapanje ugovora o prodaji dionica, pod uvjetima pod kojima je morala biti objavljena ponuda za preuzimanje.

Članak 33.

(1) Komisija provodi postupak nadzora iz članka 32. ovog zakona sukladno odredbama Zakona o općem upravnom postupku.

(2) Akti koje donosi Komisija su konačni.

(3) Protiv akata Komisije nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor.

Odgovornost za štetu

Članak 34.

Članovi i zaposlenici Komisije ne odgovaraju za štetu koja nastane prilikom obavljanja dužnosti u okviru ovoga Zakona, osim ako se dokaže da su određenu radnju učinili ili propustili učiniti namjerno ili grubom nepažnjom.

PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 35.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500.000,00 do 1.000.000 kuna, kaznit će se za prekršaj fizička ili pravna osoba ako ne objavi ponudu za preuzimanje kad je to obvezna po ovom Zakonu.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 200.000,00 do 600.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička ili pravna osoba ako:

- 1) protivno odredbama članka 4. ovog Zakona bez odgode ne obavijesti Komisiju, izdavatelja i javnost o stjecanju dionica,
- 2) ponudu za preuzimanje objavi protivno uvjetima i načinu koji su određeni ovim Zakonom,
- 3) prije podnošenja zahtjeva za odobrenje objavljivanja ponude za preuzimanje ne obavijesti izdavatelja, Komisiju i javnost o namjeri objavljivanja ponude za preuzimanje (članak 5. stavak 2.),
- 4) protivno odredbi članka 6. stavka 1. ovog Zakona dioničarima izdavatelja uputi ponudu ili opću ponudu s ciljem stjecanja dionica izdavatelja s pravom glasa,
- 5) protivno odredbi članka 6. stavka 2. ovog Zakona dioničarima izdavatelja uputi javni ili drugi poziv na davanje ponude s ciljem stjecanja dionica izdavatelja s pravom glasa,
- 6) ostvari pravo glasa protivno odredbi članka 6. stavka 3. ovog Zakona,
- 7) protivno odredbi članka 9. stavka 1. i 2. ovog Zakona ne osigura sredstva za plaćanje svih dionica na koje se odnosi ponuda za preuzimanje,

- 8) rok trajanja bankarske garancije ponuditelj ugovori protivno odredbi članka 9. stavka 3. ovoga Zakona,
- 9) novčanim sredstvima izdvojenim na poseban račun raspolaže protivno odredbama članka 9. stavka 4. i 5. ovoga Zakona,
- 10) protivno odredbi članka 9. stavka 6. ovoga Zakona mijenja uvjete ugovora o kreditu, uvjete ugovora o posebnom računu ili uvjete bankarske garancije za plaćanje dionica kojih je otkup ponudio,
- 8) protivno odredbi članka 10. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona ne sklopi ugovor o obavljanju poslova pohrane dionica,
- 9) protivno odredbi članka 10. stavka 4. ovoga Zakona bez odgode ne dostavi depozitaru izmjenu ponude za preuzimanje,
- 10) ponudu za preuzimanje odnosno njezinu izmjenu objavi sa sadržajem različitim od teksta koji je Komisija odobrila ili se smatra odobrenim, ili ako ponudu za preuzimanje odnosno njezinu izmjenu objavi bez odobrenja Komisije (članak 13.),
- 11) protivno odredbama članka 14. ovoga Zakona uvjetuje obvezu kupnje dionica na koje se odnosi ponuda za preuzimanje,
- 12) cijenu, način ili rok plaćanja u ponudi za preuzimanje odredi ili mijenja protivno odredbama članka 15. ovoga Zakona,
- 13) protivno odredbi članka 15. stavka 9. ovoga Zakona ne osigura sredstva za plaćanje dionica,
- 14) protivno odredbi članka 15. stavka 12. ovoga Zakona raspolaže dionicama koje je pohranio radi prihvata ponude,
- 15) protivno odredbi članka 17. ovoga Zakona objavi namjeru stjecanja ili otuđivanja dionica izdavatelja,
- 16) ponudu za preuzimanje ili izmjenu ponude ne objavi na način propisan odredbom članka 18. stavka 1. ovoga Zakona,
- 17) protivno odredbi članka 18. stavka 2. ovoga Zakona ne dostavi Komisiji dokaz o prihvatu narudžbe,
- 18) protivno odredbi članka 18. stavka 3. ovoga Zakona ponudu za preuzimanje ili izmjenu ponude u propisanom roku ne dostavi izdavatelju, burzi ili uređenom javnom tržištu na kojem se trguje dionicama izdavatelja,
- 19) izdavatelj protivno odredbi članka 18. stavka 6. ovoga Zakona ne obavijesti svakog dioničara da je objavljena ponuda za preuzimanje ili izmjena ponude ili mu ne da informacije kojima raspolaže,
- 20) protivno odredbama članka 19. ovoga Zakona ponudu za preuzimanje povuče ili povlačenje ponude ne objavi na način propisan za objavljivanje ponude,
- 21) protivno odredbi članka 27. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona ne objavi ili Komisiji i izdavatelju ne dostavi propisano izvješće ili izvješće ne sadrži propisane podatke,

- 22) protivno odredbi članka 28. ovog Zakona ne podmiri propisane troškove ili ne isplati cijenu dionica,
- 23) stječe ili se obvezuje na stjecanje dionica protivno odredbi članka 29. stavka 1. ovog Zakona,
- 24) prodaje ili se obvezuje na prodaju dionica suprotno odredbi članka 29. stavka 2. ovog Zakona,
- 25) u svojstvu člana nadzornog odbora propusti postupiti prema odredbama članka 30. stavka 1. ovog Zakona,
- 26) u svojstvu člana uprave ili nadzornog odbora izdavatelja postupi protivno odredbi članka 30. stavka 3. ovog Zakona,
- 27) protivno odredbi članka 32. stavka 1. ovog Zakona ne omogući Komisiji uvid ili ne dostavi dokumentaciju koju Komisija smatra potrebnom za provođenje nadzora,
- 28) protivno odredbi članka 32. stavka 2. ovog Zakona ne omogući Komisiji uvid ili ne dostavi sve podatke o vlasničkoj poziciji dioničara ili izvatke iz knjige dionica,
- 29) u postupku nadzora zajedničkog djelovanja, protivno odredbi članka 32. stavka 3. ovoga Zakona, ne dostavi zatraženu dokumentaciju,
- 30) protivno odredbi članka 32. stavka 4. ovoga Zakona, ne objavi dodatna očitovanja, obavijesti ili ispravke u svezi s ponudom za preuzimanje,
- 31) protivno odredbi članka 32. stavka 5. ovog Zakona, ne izvrši rješenje Komisije ili ne dostavi dokaze o otklanjanju utvrđenih nezakonitosti,
- 32) protivno odredbi članka 32. stavka 6. ovog Zakona, ne dostavi rješenje dioničarima putem izdavatelja, odnosno, depozitara,
- 33) ako Komisija utvrdi da podaci iz članka 12. stavka 1. nisu točno navedeni.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička ili pravna osoba ako:

- 1) protivno odredbi članka 10. stavka 3. ovog Zakona prilikom sklapanja ugovora o pohrani dionica ne da depozitaru sve podatke potrebne za pripremu i obavljanje poslova pohrane dionica, podatke o načinu na koji će ponuda biti objavljena te druge potrebne podatke propisane pravilima o pohrani dionica,
- 2) uprava izdavatelja postupi suprotno odredbama članka 11. ovog Zakona,
- 3) protivno odredbi članka 15. stavka 7. ovog Zakona plaća dionice prije isteka roka važenja ponude,
- 4) protivno odredbi članka 21. stavka 3. ovog Zakona odbije primiti dionice na pohranu ili dioničaru ne izda propisanu potvrdu o pohrani, ili izdana potvrda ne sadrži propisane podatke
- 5) protivno odredbi članka 21. stavka 5. ovog Zakona ne vrati dioničarima isprave ili im ne izda potvrdu o povlačenju dionica iz pohrane,

- 6) protivno odredbi članka 25. stavka 2. ovog Zakona preuzme ili omogući preuzimanje pohranjenih dionica,
- 7) protivno odredbi članka 27. stavka 3. ovog Zakona ne obavijesti svakog dioničara koji je pohranio dionice, Komisiju, izdavatelja i ponuditelja, da nije pohranjeno dovoljno dionica,
- 9) protivno odredbi članka 27. stavka 4. ovog Zakona ne objavi obavijest iz članka 27. stavka 3. ovog Zakona ili izvrši objavu koja nema istovjetan sadržaj obavijesti koju je primio,
- 10) u svojstvu člana nadzornog odbora propusti postupiti prema odredbi članka 30. stavka 2. ovog Zakona,
- 11) protivno odredbi članka 31. ovog Zakona ne omogući uvid u depozitorij ili knjigu dionica,

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička ili pravna osoba ako:

- 1) protivno odredbi članka 4. stavka 3. ovog Zakona izdavatelj u roku od 3 dana ne obavijesti Komisiju o primitku i sadržaju obavijesti iz članka 4. stavka 1. ovog Zakona,
- 2) protivno odredbi članka 4. stavka 4. ovog Zakona obavijest ne sadrži sve propisane podatke i izjavu ponuditelja ili su podaci u obavijesti netočno navedeni ili ako obavijest ne objavi na način iz članka 18. stavka 1. ovoga Zakona,
- 4) protivno odredbi članka 9. stavka 4. ovog Zakona ne osigura Komisiji mogućnost samostalnog uvida u stanje posebnog računa,
- 5) protivno odredbi članka 9. stavka 7. ovog Zakona o izmjeni ugovora o kreditu ili bankarske garancije bez odgode ne izvijesti Komisiju ili ako Komisiji ne dostavi primjerak izmjene ugovora odnosno garanciju,
- 6) protivno odredbi članka 24. stavka 1. ovog Zakona ne obavijesti izdavatelja o pohrani i povlačenju dionica iz pohrane
- 7) suprotno odredbi članka 24. stavka 2. ovog Zakona, pohranu ili povlačenje dionica iz pohrane ne zabilježi u knjizi dionica.

(5) Za prekršaj iz stavka 1., 2., 3. i 4. ovog članka kaznit će se i odgovorne osobe u pravnoj osobi i to novčanom kaznom od 50.000,00 do 300.000,00 kuna.

ZASTARA

Članak 36.

(1) Prekršajni postupak za prekršaje predviđene ovim Zakonom ne može se pokrenuti protekom roka od 3 godine od dana kada je prekršaj učinjen.

(2) Zastara nastupa u svakom slučaju kada od dana kad je prekršaj učinjen protekne 6 godina.

(3) Izrečene kazne ne mogu se izvršiti kada od dana pravomoćnosti rješenja o prekršaju istekne 5 godina.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

(1) Dioničari koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona raspolažu s više od 25%, a manje od 75% prava glasa od ukupno izdanih dionica izdavatelja s pravom glasa i koji nakon stupanja na snagu ovog zakona steknu dionice izdavatelja s pravom glasa, obvezni su objaviti ponudu za preuzimanje.

(2) Dioničari koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona raspolažu s više od 25% prava glasa od ukupno izdanih dionica izdavatelja s pravom glasa, a nisu bili obvezni objaviti ponudu za preuzimanje i koji nakon stupanja na snagu ovoga Zakona steknu dionice izdavatelja s pravom glasa, obvezni su objaviti ponudu za preuzimanje.

(3) Dioničari koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona raspolažu s manje od 25% prava glasa od ukupno izdanih dionica izdavatelja s pravom glasa i nisu objavili ponudu za preuzimanje, a nakon stupanja na snagu ovoga Zakona steknu dionice izdavatelja kojima prelaze prag od 75% od ukupnog broja glasova koje daju dionice izdavatelja s pravom glasa, obvezni su objaviti ponudu za preuzimanje.

Članak 38.

Postupci preuzimanja dioničkih društava pokrenuti do dana stupanja na snagu ovog zakona dovršit će se po odredbama Zakona o postupku preuzimanja dioničkih društava ("Narodne novine", br. 124/97, 57/01).

Članak 39.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o postupku preuzimanja dioničkih društava ("Narodne novine", br. 124/97, 57/01).

Članak 40.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u «Narodnim novinama».

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE NJIME UREĐUJU TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI IZ PREDLOŽENIH ZAKONSKIH RJEŠENJA

I. I. OCJENA STANJA

Zakon o postupku preuzimanja dioničkih društava donio je Zastupnički dom Sabora Republike Hrvatske na sjednici 07. studenog 1997. godine. Odredbama tog Zakona određeno je da je svaka fizička i pravna osoba, kada po bilo kojoj osnovi osim nasljeđivanjem i izuzetaka navedenih u člancima 4. i 5. Zakona, stekne više od 25 % glasova u glavnoj skupštini nekog dioničkog društva, dužna objaviti ponudu za preuzimanje preostalih dionica društva.

Navedeni Zakon donijet je s osnovnim ciljem da se kod preuzimanja dioničkog društva, što podrazumijeva stjecanje većinskog vlasništva ili utjecaja stjecatelja pravne ili fizičke osobe, pruži prilika ostalim dioničarima da prodaju svoje dionice stjecatelju po tržišnoj cijeni ako nisu zadovoljni ili ne žele pod novim uvjetima biti dioničari tog dioničkog društva.

Postojeći Zakon izrađen je temeljem tzv. kontinentalnog modela preuzimanja, prema kojem postoji striktna obveza stjecatelja da nakon stjecanja određenog postotka (prema prijedlogu direktiva Europske unije svakoj državi članici je ostavljena mogućnost da sama u okviru svojeg zakona odluči koliko će taj postotak iznositi) mora otvoriti ponudu za preuzimanje svih preostalih dionica navedenog dioničkog društva.

Praćenjem funkcioniranja navedenog Zakona ustanovljeno je da su preuzimatelji tijekom primjene na račune ostalih dioničara, većinom malih dioničara, temeljem objavljenih ponuda za preuzimanje, isplatili oko 728 milijuna kuna (193 milijuna DEM), što upućuje na opravdanost donošenja navedenog Zakona.

Međutim, osim navedenog ispunjenja temeljnog cilja koji je postignut funkcioniranjem Zakona, uočeni su ozbiljni nedostaci u odredbama i danim rješenjima koje nije moguće popraviti eventualnim izmjenama i dopunama Zakona, nego je potrebno donijeti novi Zakon.

Naime, pojedine odredbe Zakona zbog svoje nedorečenosti izazivaju različita tumačenja sudionika postupka, a neke odredbe omogućuju postupanje koje nije u skladu s osnovnom intencijom Zakona, da se u slučaju preuzimanja dioničkog društva svim dioničarima osigura mogućnost da pod jednakim uvjetima prodaju svoje dionice, u slučaju kada im tržište to više ne može omogućiti.

Posebno treba napomenuti problematiku koja je vezana za članak 5. postojećeg Zakona, prema kojem su Hrvatski fond za privatizaciju, Hrvatsko mirovinsko osiguranje, privatizacijski investicijski fondovi i Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka, stjecatelji dionica iz portfelja Republike Hrvatske, stjecatelji iz portfelja navedenih institucija, te stjecatelji dionica banaka i osiguravajućih društava, bili izuzeti od obveze stavljanja ponude za preuzimanje.

Ustavni sud Republike Hrvatske je Odlukom od 20. lipnja 2001. godine, ukinuo navedeni članak 5. Zakona, s obrazloženjem da se izuzećem naprijed navedenih

subjekata u neravnopravan položaj dovodi manjinske dioničare izdavatelja na koje se navedeni izuzeci odnose, u odnosu na manjinske dioničare ostalih izdavatelja.

Ovom odlukom Ustavnog suda otvara se pitanje primjene Zakona, jer se Zakon odnosi horizontalno na sva dionička društva, bez obzira da li se njihovim dionicama trguje na burzi ili su konstituirana sukcesivno ili simultano od zatvorenog kruga dioničara. Prijedlog 13. direktive Europske unije koji se odnosi na ponudu za preuzimanje (Proposal for a 13th European Parliament and Council Directive on company law concerning takeover bids 96/C 162/05) određuje u 1. članku obvezu objavljivanja ponude za preuzimanje onih dioničkih društva čijim se dionicama u cijelosti ili djelomično javno trguje. Predloženi Zakon nastoji u cijelosti slijediti navedenu odluku Ustavnog suda Hrvatske.

I. II. OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM

Cilj, svrha i obuhvat

Zakonom se definiraju uvjeti i postupci kojima se stjecateljima dionica iznad propisanog praga nalaže obveza objavljivanja ponude za preuzimanje.

Ovim prijedlogom Zakona, kao i kod postojećeg Zakona, spomenuti prag stjecanja je 25% dionica s pravom glasa jednog izdavatelja. Razlog što se i dalje zadržava navedeni postotak dionica, je taj što prema odredbama Zakona o trgovačkim društvima, onaj tko ima više od 25% glasova u glavnoj skupštini, može blokirati donošenje nekih strateških odluka glavne skupštine, kao što su odluka o povećanju i smanjenju temeljnog kapitala, izmjenama statuta i razrješenju članova nadzornog odbora.

Prag stjecanja je 25% dionica s pravom glasa, a ne, kao u dosadašnjem Zakonu, 25% glasova u glavnoj skupštini. Naime, podatak o ukupnom broju dionica s pravom glasa, pa tako i postotku s kojim sam raspolaže, dostupan je svakom stjecatelju, dok je podatak o postotku glasova u glavnoj skupštini promjenjiv i počesto nepoznat.

Zakon se odnosi samo na javna dionička društava u smislu odredbi Zakona o vrijednosnim papirima. Dakle, obuhvaćeni su stjecatelji dionica dioničkih društava koji su navedeni u prijedlogu 13. direktive Europske unije.

Tzv. dionička društva zatvorenog tipa nisu obuhvaćena navedenim Zakonom zato jer su interesi dioničara u tim dioničkim društvima zaštićeni odredbama Zakona o trgovačkim društvima. Naime odredbe o tzv. vinkulaciji ili mogućnost uprave da na temelju statuta dioničkog društva ima pravo odlučiti da li će novim stjecateljima dozvoliti upis u knjigu dionica, dovoljno štiti interese dioničara takvih dioničkih društava.

Zajedničko djelovanje

Zakonom se definira pojam zajedničkog djelovanja pravnih i fizičkih osoba kako bi se zaštitio interes ostalih dioničara, ako su se neki dioničari, koji zajedno imaju više od 25% dionica s pravom glasa, sporazumjeli da djeluju zajednički prema izdavatelju.

Ovlastima danim Komisiji nastoji se otkriti prikriveno zajedničko djelovanje, kako bi se zaštitila prava ostalih dioničara.

Neobjavlivanje ponude za preuzimanje

Ako stjecatelj ili osobe koje s njime zajednički djeluju, ne objave ponudu za preuzimanje, kada na to obvezuju odredbe Zakona, predviđen je čitav niz sankcija. Pored širih ovlasti Komisije i viših zapriječenih novčanih kazni, stjecatelj i osobe s kojima zajednički djeluje nemaju pravo glasa temeljem dionica izdavatelja koje imaju, sve dok ne objave ponudu za preuzimanje u skladu sa Zakonom.

Konkurentska ponuda

Odredbama zakona izrekom se uvodi pojam konkurentske ponude. Naime, kako bi se omogućilo postojećim dioničarima ostvarenje što bolje cijene, daje se mogućnost da svaka pravna ili fizička osoba u vrijeme trajanja osnovne ponude za preuzimanje podnese konkurentsku ponudu za preuzimanje.

Kaznene odredbe

Zakonom predviđene novčane kazne su visoke. Opravdanje za to leži u činjenici da se Zakonom štite značajna prava dioničara dioničkih društava. Zakonom su precizno navedene ovlasti Komisije u praćenju provođenja odredbi Zakona i provođenju postupka nadzora. Posebno se izrijekom navodi ovlaštenje Komisije nad stjecateljima koji nisu premašili prag od 25%, kako bi Komisija imala mogućnost utvrđivanja eventualnog zajedničkog djelovanja.

II. OBJAŠNENJA ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Odredba stavka 1. ovog članka prijedloga Zakona je opća odredba kojom se opisuje sadržaj Zakona, to jest, naznačuje predmet reguliranja Zakona.

Uz članak 2.

Odredbe članka 2. definiraju osnovne pojmove koje zakon koristi u daljnjem tekstu.

U odnosu na postojeći zakon, bitno se uže definiraju dionička društva, jer se određuje da se zakon odnosi na stjecatelje dionica javnih dioničkih društava u smislu Zakona o tržištu vrijednosnih papira. Tako izvan primjene ovog zakona, ostaju preostala, tzv. «zatvorena dionička društva», tj. ona, koja zbog svoje dioničke strukture (manji broj dioničara), te zbog toga što njihove dionice ne kotiraju na burzi ili uređenom javnom tržištu nisu otvorena za potencijalne investitore i u kojima se ne ostvaruje svrha zakona – zaštita malih dioničara.

Također, kao depozitar definira se isključivo Središnja depozitarna agencija.

Dionice s pravom glasa definiraju se tako da obuhvaćaju sve dionice koje su izdane s pravom glasa, dakle, definicija obuhvaća i vlastite dionice društva, a iz razloga što stjecatelj u trenutku stjecanja može znati koliki postotak je stekao samo po broju ukupno izdanih dionica (npr. u izvratku iz sudskog registra), a nikako ne može sa sigurnošću znati koliko i da li društvo drži vlastite dionice.

Uz članak 3.

Odredbom članka 3. definirana su opća načela Zakona, koja služe kao osnovne smjernice za autentično tumačenje bilo koje odredbe Zakona i za tumačenje slučajeva koji nisu izričito određeni Zakonom.

Uz članak 4.

Odredba stavka 1. ovoga članka određuje uvjete pod kojima nastaje obveza za pravnu ili fizičku osobu na objavu javne ponude za preuzimanje dioničkog društva. Također je ovom odredbom utvrđena obveza objavljivanja ponude za preuzimanje, osim u slučajevima određenima člankom 7. ovog Zakona, koji propisuje slučajeve u kojima stjecatelj nije obavezan objaviti ponudu za preuzimanje.

Odredbom stavka 2. ovoga članka određeno je da obveza objavljivanja ponude za preuzimanje prestaje nakon što je temeljem objavljene ponude za preuzimanje stečeno preko 75% dionica izdavatelja s pravom glasa.

Uz članak 5.

Odredbom ovoga članka određeno je da osoba koja nije obvezna objaviti ponudu za preuzimanje sukladno odredbama ovog Zakona, a namjerava izvršiti preuzimanje, ponudu za preuzimanje može objaviti samo pod uvjetima i na način određen ovim Zakonom.

Ponuditelj je obvezan o namjeri objavljivanja ponude za preuzimanje obavijestiti izdavatelja, Komisiju i javnost, a objavljivanjem namjere iz stavka 2. ovog članka, za ponuditelja nastaje obveza objavljivanja ponude za preuzimanje pod uvjetima i na način određen ovim Zakonom.

Uz članak 6.

Odredbom ovoga članka isključuje se mogućnost objavljivanja ponude ili opće ponude s ciljem stjecanja dionica izdavatelja s pravom glasa, ako tim stjecanjem nastaje obveza objavljivanja ponude za preuzimanje. Također nije dopušten javni ili drugi poziv upućen dioničarima izdavatelja na davanje ponude s ciljem stjecanja dionica izdavatelja s pravom glasa, ako tim stjecanjem nastaje obveza objavljivanja ponude za preuzimanje. To znači da se prag od 25% može prijeći samo u ponudi za preuzimanje koja se objavljuje pod uvjetima i na način iz ovoga Zakona.

Odredbom stavka 3. određuje se da ponuditelj ne može ostvarivati pravo glasa iz dionica dok ne provede postupak za preuzimanje. Prema odgovarajućoj odredbi postojećeg zakona, stjecatelj ne može raspolagati dionicama koje su višak iznad praga od 25%.

Uz članak 7.

Odredbe ovog članka taksativno propisuju izuzetke od obveze objavljivanja javne ponude za preuzimanje. Na prijedlog zastupnika, iz prijedloga Zakona, izostavljena je odredba točke 6. stavka 1. koja je od obveze davanja ponude za preuzimanje izuzimala stjecatelja – većinskog dioničara, kada postepeno stječe određeni manji postotak dionica s pravom glasa kroz duži vremenski period tzv. puzeći takeover.

U prijedlog Zakona dodaje se točka 7. stavka 1. ovoga članka, kojom je određeno da stjecatelj dionica nije obvezan objaviti ponudu za preuzimanje ako se dionice izdavatelja prenose između pravnih osoba koje posredno ili neposredno čine isti dioničari ili se prenose radi prestrukturiranja unutar koncerna.

U stavku 3. ovog članka predviđa se mogućnost otuđenja viška dionica u roku od šest mjeseci za Republiku Hrvatsku, Hrvatski fond za privatizaciju i Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka.

Uz članak 8.

Odredbama ovoga članka definiraju se načini na koje fizička i pravna osoba mogu zajednički djelovati, a koji su značajno prošireni i preciznije definirani u odnosu na odgovarajuću odredbu postojećeg zakona .

Uz članak 9.

Odredbe ovog članka ostaju neizmijenjene u odnosu na odgovarajući članak postojećeg zakona, osim što se sada definira novonastala situacija kada ponudu za preuzimanje objavljuje banka. Banka je kao preuzimatelj, osiguranje sredstava potrebnih za plaćanje dionica koje su predmet ponude za preuzimanje, na način iz stavka 1. ovoga članka, dužna ugovoriti s drugom bankom.

Uz članak 10.

Ova odredba ostala je neizmijenjena u odnosu na odgovarajuću odredbu postojećeg zakona.

Uz članak 11.

Ovim člankom opisuju se obveze to jest zabrane upravi izdavatelja za poduzimanje određenih radnji.

Odredbama stavka 1. točka 1. ovog članka brani se upravi izdavatelja korištenje ovlaštenja iz statuta koje se odnosi na povećanje temeljnog kapitala i to odmah nakon primanja obavijesti stjecatelja o stjecanju dionica. Time se štiti stjecatelj, to jest osigurava mu se nepromjenjivost prava koja proizlaze iz stečenog postotka dionica.

Odredbama točke 2. i 3. također se sprječava uprava izdavatelja od poduzimanja radnji koje bi značajno promijenile stanje izdavatelja te otklonilo interes stjecatelja za stjecanjem.

Odredbom točke 4. određuje se obveza obavještanja zaposlenika izdavatelja o eventualnoj nadolazećoj promjeni vlasničke strukture.

Uz članak 12.

Odredba stavka 1. ovog članka propisuje obvezni sadržaj ponude za preuzimanje. Ova odredba proširena je u odnosu na odgovarajuću odredbu postojećeg zakona novom točkom 11. kako bi se ostali dioničari i javnost upoznali s namjerama i ciljevima ponuditelja nakon preuzimanja.

Odredba stavka 2. ovog članka propisuje dokumentaciju koju je ponuditelj obvezan dostaviti Komisiji prije objavljivanja ponude kako bi Komisija imala mogućnost apriorne kontrole ponude.

Uz članak 13.

Odredbom ovoga članka utvrđeno je da Komisija odobrava objavljivanje ponude za preuzimanje. Ova odredba predlaže se zbog učestalosti slučajeva u praksi u kojima Komisija mora tražiti izmjenu i dopunu već objavljene ponude, te naknadno dostavljanje dokumentacije na temelju koje kontrolira zakonitost ponude za preuzimanje.

Uz članak 14.

Odredbe ovog članka ostaju neizmijenjene u odnosu na odgovarajuće odredbe postojećeg zakona, osim što ponuditelj više nema mogućnost uvjetovati ponudu za preuzimanje stjecanjem postotka manjeg od 50%.

Uz članak 15.

Odredbe stavaka 1. i 2. ovog članka reguliraju rok važenje ponude. U odnosu na odgovarajuću odredbu postojećeg zakona, uvodi se izmjena u stavku 2. tako što se propisuje da rok trajanja ponude za preuzimanje, u slučaju izmjene ponude, ne može biti dulji od 60 dana. Ovo je potrebno, budući da postojećim zakonom ovaj rok nije određen, pa je sukcesivnim izmjenama ponude za preuzimanje moguće da ista traje neograničeno, što može utjecati na redovno poslovanje izdavatelja čije su dionice predmet ponude za preuzimanje.

Odredba stavka 3. kojom se određuje cijena po kojoj se otkupljuju dionice izmijenjena je u odnosu na odgovarajuću odredbu postojećeg zakona, na način da se ponudena cijena za dionice određuje kao cijena po kojoj je ponuditelj ili osoba koja s njim zajednički djeluje **stekao** dionice, a ne **platio**, kako je to postojećim zakonom određeno.

Odredbe stavaka 4, 5. i 6. ovog članka novina su u odnosu na odredbe postojećeg zakona, jer postojeće odredbe ne reguliraju situaciju u kojoj se, u ponudi za preuzimanje, nudi cijena po dionici koja je niža od prosječne cijene ostvarene za iste dionice na burzi ili uređenom javnom tržištu, što je, s obzirom na svrhu ovog zakona, neprihvatljivo.

Odredbe stavaka 7. i 8. ostaju neizmijenjene u odnosu na odgovarajuće odredbe postojećeg zakona.

Odredbom stavka 9. propisuje se obveza ponuditelja da, u slučaju povisivanja ponudene cijene, osigura dodatna financijska sredstva u smislu odredaba članka 9. ovog zakona. U postojećem zakonu nema izričite odredbe koja regulira opisanu situaciju, nego to proizlazi iz drugih odredbi.

Odredbe stavaka 10., 11. i 12. ostaju neizmijenjene u odnosu na odgovarajuće odredbe postojećeg zakona.

Uz članak 16.

Odredbe ovog članka definiraju tko i na koji način daje konkurentsku ponudu za preuzimanje, budući da odredbe postojećeg zakona isto ne reguliraju.

Uz članak 17.

Ovom, novom odredbom u prijedlogu Zakona, propisuje se zabrana fizičkim i pravnim osobama da u sredstvima javnog priopćavanja ili elektroničkim medijima objavljuju namjeru stjecanja ili otuđivanja dionica izdavatelja, za vrijeme trajanja ponude za preuzimanje ili konkurentske ponude za preuzimanje. Ova odredba unijeta je da bi se spriječilo opstruiranje objavljene ponude za preuzimanje na način koji nije konkurentska ponuda za preuzimanje.

Uz članak 18.

Odredbe ovog članka ostaju neizmijenjene u odnosu na odgovarajuće odredbe postojećeg zakona, osim što se u stavku 2. ne navodi dostava ponude i priloga Komisiji, obzirom da Komisija odobrava ponudu i svaku izmjenu i već prethodno dobiva ponudu i propisane priloge.

Uz članak 19.

Odredbe ovog članka propisuju u kojim se slučajevima ponuda za preuzimanje može povući, te obvezu objavljivanja povlačenja ponude.

Uz članak 20.

Odredbom stavka 2. ovoga članka propisuje se da pisani nalog za prihvaćanje/otkazivanje ponude za preuzimanje, osim podataka o ponudi za preuzimanje, dioničaru i pohranjenim dionicama sadrži i dioničarevo ovlaštenje depozitaru u ime i za račun dioničara uputi garantu pisani poziv za plaćanje temeljem izdane bankarske garancije.

Ovo rješenje predlaže se zbog kompliciranosti postupka aktiviranja garancije koja je izdana u korist svih dioničara.

Uz članak 21.

Odredbe ovog članka ostaju neizmijenjene u odnosu na odgovarajuće odredbe postojećeg Zakona, s tim da su spojene odredbe ovoga članka i odredbe članka 39. iz Prijelaznih i završnih odredbi Prijedloga zakona .

Uz članak 22.

Odredbe ovog članka reguliraju pohranu dionica koje su neotplaćene prema Hrvatskom fondu za privatizaciju, a na koje se također odnosi ponuda za preuzimanje, jer i one daju pravo glasa na glavnoj skupštini. U primjeni postojećeg zakona čest je slučaj da su predmet pohrane tijekom postupka preuzimanja i dionice koje su neotplaćene prema HFP-u, a za koje je iznos otplate veći od cijene koja je ponuđena. Stoga se ovom odredbom popunjava pravna praznina koja postoji glede pohrane neotplaćenih dionica.

Uz članak 23.

Odredbe ovog članka ostaju neizmijenjene u odnosu na odgovarajuće odredbe postojećeg zakona.

Uz članak 24.

Odredba ovoga članka samo je prilagođena specifičnostima koje proizlaze iz odredbe da je Središnja depozitarna agencija depozitar, koja i sama vodi knjigu dionica za velik broj izdavatelja, te je dužna obavijestiti izdavatelja o pohrani i povlačenju samo u slučaju kada dionice nisu u depozitoriju.

Uz članak 25.

Odredbe ovog članka ostaju neizmijenjene u odnosu na odgovarajuće odredbe postojećeg zakona.

Uz članak 26.

Odredbe ovog članka ostaju neizmijenjene u odnosu na odgovarajuće odredbe postojećeg zakona.

Uz članak 27.

Stavkom 1. ovog članka određuje se dužnost ponuditelja da u roku od 7 dana objavi izvješće o preuzimanju te ga dostavi Komisiji, izdavatelju i svakoj burzi i uređenom javnom tržištu. Ovajrok produžen je na 7 dana u odnosu važeći zakon kojim je taj rok bio 3 dana.

Stavak 2. koji se odnosi na sadržaj izvješća u cijelosti je nepromijenjen u odnosu na važeći zakon.

Stavkom 3. dužnost obavijesti u slučaju uvjetovane ponude, u odnosu na važeći zakon, prebačena je s ponuditelja na depozitara, upravo iz razloga što depozitar jedini svakodobno zna stanje u depozitoriju, uključujući i točan broj pohranjenih dionica.

Nastavno, u stavku 4. određena je obveza ponuditelja da objavi obavijest primljenu od depozitara.

Uz članak 28.

Ovim člankom određena je obveza ponuditelja snositi sve troškove koji proizlaze iz ponude.

Uz članak 29.

Odredbom ovoga članka određena je zabrana stjecatelju da stječe i otuđuje dionice od trenutka kada su ispunjeni uvjeti za objavljivanje ponude za preuzimanje.

Radi sankcioniranja pravnih poslova u tom razdoblju koji bi bili protivni odredbi ovoga članka, u stavku 3. određuje se njihova ništavost, a isto vrijedi i za osobe koje s ponuditeljem zajednički djeluju (stavak 4.).

Uz članak 30.

Odredbe ovog članka ostaju neizmijenjene u odnosu na odgovarajuće odredbe postojećeg zakona.

Uz članak 31.

U odnosu na važeći zakon, brisane su odredbe o obvezi upisa, davanja izvotka iz knjige dionica te omogućavanju uvida u stanje vlastitih dionica jer je depozitar ili izdavatelj ionako prema važećim propisima dužan svakom dioničaru omogućiti uvid i upisati ga temeljem valjanih isprava u knjigu dionica ili depozitorij.

Uz članak 32.

Odredbom ovoga članka objedinjuje se ovlasti Komisije vezane uz pohranu, plaćanje i preuzimanje dionica iz pohrane i provođenje postupka nadzora. Pojačane su mjere nadzora te propisno ovlaštenje Komisije da svojim rješenjem obustavi postupak preuzimanja.

Odredbom ovoga članka određuje se da ukoliko osoba koja je obvezna objaviti ponudu za preuzimanje to ne učini u zakonskom roku, Komisija će postojanje njezine obveze na objavljivanje ponude za preuzimanje utvrditi rješenjem, koje će dostaviti i izdavatelju, dioničarima putem izdavatelja odnosno depozitara, depozitaru, burzi ili uređenom javnom tržištu na kojem su uvrštene dionice izdavatelja.

Iako bi se moglo smatrati da pravo na sklapanje ugovora proizlazi iz drugih zakonskih odredbi, radi pravne sigurnosti unosi se u Zakon izričita odredba da svaki dioničar izdavatelja može putem mjesno nadležnog Trgovačkog suda zahtijevati obvezno

sklapanje ugovora o prodaji dionica, pod uvjetima pod kojima je morala biti objavljena ponuda za preuzimanje.

Uz članak 33.

Odredbe ovog članka ostaju neizmijenjene u odnosu na odgovarajuće odredbe postojećeg zakona.

Uz članak 34.

Odredbom ovog članka utvrđeno je da članovi i zaposlenici Komisije ne odgovaraju za štetu koja nastane prilikom obavljanja dužnosti u okviru ovoga Zakona, osim ako se dokaže da su određenu radnju učinili ili propustili učiniti namjerno ili grubom nepažnjom.

Uz članak 35.

U odnosu na odredbu postojećeg zakona kojom je za sve prekršaje fizičkih i pravnih osoba bila propisana novčana kazna od 200.000,00 kuna do 1.000.000,00 kuna, ovom odredbom novčane kazne propisane su u nekoliko kategorija ovisno o težini prekršaja.

Uz članak 36.

Ova odredba nova je u odnosu na postojeći zakon i njome se propisuju rokovi zastare.

Uz članak 37.

Prijelaznim i završnim odredbama obuhvaćeni su neki slučajevi iz postojećeg Zakona koji će se daljnjim stjecanjem dionica rješavati po odredbama novog Zakona.

Uz članak 38., 39., 40.

Odredbe ovog članka ostaju neizmijenjene u odnosu na odgovarajuće odredbe postojećeg zakona.

III. PODACI O FINANCIJSKIM SREDSTVIMA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona nije potrebno osigurati nikakva novčana sredstva.

IV. RAZLIKE IZMEĐU PREDLOŽENIH RJEŠENJA I RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU NASTALE

IV. I. Prijedlozi i mišljenja saborskih odbora i zastupnika koje je predlagatelj prihvatio i koji su ugrađeni u Konačni prijedlog zakona

Predlagatelj je prihvatio i u Konačni prijedlog zakona ugradio sljedeće prijedloge i mišljenja koji su izneseni u raspravi o Prijedlogu zakona u saborskim odborima i u prvom čitanju na sjednici Hrvatskog sabora:

Prijedlog Kluba SDP-a i Kluba HSS-a da se razmotri mogućnost bezuvjetnog otkupa dionica u slučaju kada imatelj već posjeduje 95% i više ukupnog temeljnog kapitala i da onda ima obvezu da preuzme i ostatak koji je manji od 5%, Predlagatelj je riješio odredbom članka 4. stavka 2. Konačnog prijedloga zakona, prema kojoj osoba koja je temeljem okončane ponude za preuzimanje, izvršene u skladu s odredbama ovoga Zakona, stekla više od 75% od ukupnog broja dionica izdavatelja s pravom glasa, nije dužna objaviti ponudu za preuzimanje, prilikom novog stjecanja dionica izdavatelja.

Prijedlog Kluba SDP-a i Kluba HSS-a da se regulira situacija u kojoj stjecatelj ima obvezu davanja ponude izuzetno malom broju dioničara, Predlagatelj je mišljenja da se odredbom članka 4. stavka 2. Konačnog prijedloga zakona rješavaju i situacije davanja ponude izuzetno malom broju dioničara, budući da obveza stjecatelja za objavu ponude za preuzimanje dionica prestaje stjecanjem dionica preko 75% od ukupnog broja izdanih dionica s pravom glasa.

Primjedbu Kluba HDZ-a da je odredba članka 6. stavka 1. točke 6. Prijedloga zakona koja regulira «puzajuće preuzimanje» u suprotnosti s drugim odredbama Zakona koje određuju da je osoba obvezna objaviti ponudu za preuzimanje ukoliko stekne 25% plus jedan glas, Predlagatelj je prihvatio te je navedena odredba brisana.

Prijedlog Odbora za financije i državni proračun da se Hrvatski fond za privatizaciju i Republika Hrvatska izuzmu od obveze da objave ponudu za preuzimanje svih ostalih dionica, Predlagatelj je prihvatio i ugradio u članak 7. stavak 3. Konačnog prijedloga zakona.

Prijedlog Kluba HDZ-a da se preispita odredba članka 7. koja regulira zajedničko djelovanje, a u kojoj bi trebalo, sukladno komparativnim zakonskim rješenjima, u krug osoba za koje se smatra da djeluju zajednički s fizičkom osobom uključiti braću i sestre, Predlagatelj je prihvatio i ugradio u članak 8. stavak 5. Konačnog prijedloga zakona.

Prijedlog Kluba SDP-a i Kluba HSS-a da se reguliraju situacije u kojoj se uspostavlja odnos zajedničkog djelovanja a ne dolazi do obveze na objavu ponude za preuzimanje, Predlagatelj je prihvatio u cijelosti i uređuje se uspostava odnosa zajedničkog djelovanja i posljedična obveza na objavljivanje ponude za preuzimanje (u članku 8. stavku 8. Konačnog prijedloga zakona).

Prijedlog Kluba HDZ-a, Kluba SDP-a i Kluba HSS-a da se preispita rok od 30 dana kao rok za objavu ponude za preuzimanje iz članka 3. stavka 1. Prijedloga zakona s obzirom na smjernice Europske unije u kojima je predviđen rok od 4 do 10 tjedana, Predlagatelj je djelomično prihvatio te ugradio u članak 13. Konačnog prijedloga zakona.

Prijedlog Kluba SDP-a i Kluba HSS-a da se u članku 12. Prijedloga zakona utvrdi rok u kojem će Komisija izvršiti kontrolu ponude za preuzimanje, Predlagatelj je prihvatio te se uvodi rješenje kojim Komisija daje dozvolu za objavljivanje ponude za preuzimanje (članak 13. stavak 2. Konačnog prijedloga zakona).

Prijedlog Odbora za financije i državni proračun da se preispitaju odredbe članka 14. Prijedloga zakona kojim se definira cijena koju je ponuditelj dužan ponuditi u ponudi za preuzimanje, Predlagatelj je prihvatio. Naime, Ovom primjedbom upućuje na preispitivanje odredbe članka 14. Prijedloga zakona (članak 15. Konačnog prijedloga zakona) koja regulira cijenu u ponudi, koja ne može biti niža od najviše cijene po kojoj je ponuditelj ili osoba koja s njime zajednički djeluje, stekao dionice s pravom glasa u razdoblju od jedne godine prije dana objavljivanja ponude za preuzimanje.

U odnosu na odgovarajuću odredbu sadašnjeg Zakona, ova odredba je promijenjena na način da se ponuđena cijena za dionice određuje kao cijena po kojoj je ponuditelj ili osoba koja s njim zajednički djeluje stekao dionice, a ne platio, kako je to postojećim zakonom određeno, a to iz razloga što su u praksi primijećeni slučajevi stjecanja dionica u kojima je nemoguće ili vrlo teško utvrditi cijenu koja je plaćena.

Odredbe stavaka 4, 5. i 6. članka 15. Konačnog prijedloga zakona članka također su novina u odnosu na odredbe postojećeg zakona, jer postojeće odredbe ne reguliraju situaciju u kojoj se, u ponudi za preuzimanje, nudi cijena po dionici koja je niža od prosječne cijene ostvarene za iste dionice na burzi ili uređenom javnom tržištu, što je, s obzirom na svrhu ovog zakona, neprihvatljivo.

Prijedlog Kluba HDZ-a i Kluba SDP-a da je potrebno odredbu članka 20. stavka 2. Prijedloga zakona uskladiti sa Zakonom o pretvorbi i privatizaciji na način da se utvrdi da se mogu preuzeti samo otplaćene dionice, Predlagatelj je prihvatio te se briše odredba članka 20. stavka 2. prema kojoj depozitar, od plaćene cijene, prvo podmiruje obvezu dioničara prema Hrvatskom fondu za privatizaciju, a ostatak isplaćuje dioničaru. Na ovaj način odnosi u svezi plaćanja i prijenosa neotplaćenih dionica rješavat će se u okviru Zakona o pretvorbi i privatizaciji.

Primjebdu Kluba SDP-a i Kluba HSS-a o nepotrebnom razlikovanju fizičkih i pravnih osoba, Predlagatelj je prihvatio te se na mjestima gdje je to potrebno brišu riječi fizička ili pravna, a ostaje riječ osoba. Međutim, kod reguliranja zajedničkog djelovanja izraze fizička i pravna osoba potrebno je koristiti, jer je, držimo, po prirodi stvari potrebno

razlikovanje fizičkih i pravnih osoba kod reguliranja zajedničkog djelovanja. Zakon o trgovačkim društvima, naime, poznaje odnos ovisnosti, kontrolu i sl. samo u odnosu na pravne osobe.

U odnosu na prigovor Kluba HSS-a o presumpciji zajedničkog djelovanja bračnih drugova, u praksi se ovo pokazalo čestim slučajem i idealnim načinom zaobilaženjem ponude za preuzimanje. U situaciji, pak, kad se radi o slučaju da bračni drugovi stječu dionice tako da prelaze prag od 25%, a da pritom ne djeluju zajednički, onda imaju mogućnost isto dokazivati. S obzirom na velik broj slučajeva (primijećenih u praksi) zaobilaženja ponude za preuzimanje stjecanjem posredstvom članova uže i šire obitelji, smatramo da se na ovaj način učinkovitije štite mali dioničari.

V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJI NISU PRIHVACĒNI TE RAZLOZI ZA TO

Primjedbu Kluba SDP-a i Kluba HSS-a o nepotrebnom ponavljanju obveze obavještanja Komisije u članku 3. stavku 6. Prijedloga zakona jer je ovo već regulirano u stavcima 1, 4 i 5. ovog članka, Predlagatelj nije prihvatio. Predlagatelj smatra da je ovo potrebno kako bi se osigurao što čvršći mehanizam koji posredno prisiljava preuzimatelja i izdavatelja da vode računa o ovoj obvezi, a Komisija, u situaciji kada stjecatelj ne izvršava svoju obvezu, omogućava pribavljanje potrebnih podataka (članak 4. Konačnog prijedloga zakona).

Prijedlog Odbora za financije i državni proračun, Odbora za gospodarstvo razvoj i obnovu i Kluba SDP-a da se preispita opravdanost izuzeća od obveze objavljivanja ponude za preuzimanje za sve predviđene slučajeve budući da su posljedice za ostale manjinske dioničare istovjetne bez obzira na način stjecanja dionica, Predlagatelj nije prihvatio.

Preispitivanjem svakog pojedinog izuzetka iz članka 6. stavka 1. Prijedloga zakona (članak 7. Konačnog prijedloga zakona) utvrđeno je da se, osim u slučaju određenom točkom 6. stavka 1, članka 6. Prijedloga zakona radi o slučajevima u kojima je opravdano izuzeti stjecatelja od obveze preuzimanja te koji se po svojoj prirodi nameću kao takvi. Ovakvi izuzeci određeni su, primijećeno je, i u komparativnim zakonskim rješenjima. Slučaj iz članka 6. stavka 1. točke 6. (tzv. puzajuće preuzimanje) je brisan.

Obzirom na primjedbu Kluba SDP-a i Kluba HSS-a o nepotrebnom reguliranju odnosa ovisnosti što je definirano Zakonom o trgovačkim društvima, namjera Predlagatelja i jest da se odnos ovisnog i vladajućeg društva smatra definiranim u smislu Zakona o trgovačkim društvima, s tim da se ovom odredbom još strože definira ovisnost kao mogućnost izravnog ili neizravnog izvršavanja prevladavajućeg utjecaja na vođenje poslova i donošenje odluka ovisnog društva, za razliku od izraza «ima» koji se navodi u odredbi članka 475. stavka 1. ZTD-a, a koji izraz upućuje na stvarno izvršavanje prevladavajućeg utjecaja;

Prijedlog Kluba SDP-a i Kluba HSS-a da se u članku 12. stavku 2. Prijedloga zakona preispita obveza dostave potvrde o vlasništvu i dokumentaciji o stjecanju dionica, Predlagatelj nije prihvatio. U praksi se pokazalo da je potrebno pratiti i kontrolirati kronologiju stjecanja koja su prethodila stjecanju kojim ponuditelj deklarira nastajanje obveze na preuzimanje, stoga je jednostavnije i ekonomičnije ovu obvezu utvrditi Zakonom, nego u svakom pojedinom slučaju tražiti istu posebnim pismenom;

Primjedbu Kluba HDZ-a da je odredba članka 14. stavka 11. Prijedloga zakona u suprotnosti s odredbama članka 9. i članka 12. stavka 2. točke 5, Predlagatelj nije prihvatio.

Predlagatelj smatra da su ove odredbe samo *prima facie* u nesuglasju. Naime, preuzimatelj prije svega nije u nikakvom gubitku, jer je u svakom slučaju obavezan osigurati sredstva za sve preostale dionice s pravom glasa, a dioničarima na koje se odnosi ponuda za preuzimanje ostavljeno je vrijeme od 30 dana koliko traje ponuda za preuzimanje u kojem oni mogu odlučivati o pohrani dionica prema ponuđenoj cijeni, ali se tim istim dioničarima omogućuju da dionice prodaju po višoj cijeni ukoliko im se za to pruži prilika, pa im se stoga omogućuje i povlačenje iz pohrane. Ovo posebno u slučaju konkurentске ponude za preuzimanje.

Prijedlog Kluba HDZ-a da je potrebno razraditi tko može ponuditi konkurentsku ponudu (članak 15. Prijedloga zakona odnosno članak 16. Konačnog prijedloga zakona), Predlagatelj nije prihvatio, jer je mogućnost manipulacije koja se navodi prevenirana, smatramo, zabranom pribavljanja dionica iz članka 29. Konačnog prijedloga zakona, a koja se zabrana odnosi i na osobe koje djeluju zajednički s preuzimateljem.

Prijedlog Kluba SDP-a i Kluba HSS-a da se preispita rješenje po kojem jedino SDA preuzima poslove depozitara, Predlagatelj nije prihvatio. Naime, Zakon o preuzimanju odnosi na javna dionička društva čije će dionice biti uvrštene u depozitorij SDA, a u tom slučaju pohrana dionica u svrhu preuzimanja vršit će se preknjižavanjem s dioničarevog računa na poseban račun za potrebe prihvaćanja ponude za preuzimanje. Stoga postupak pohrane dionica u bankama dostavljanjem isprava o pohrani i isprava o dionicama, u svrhu preuzimanja, smatramo otežanim za dioničare u odnosu na opisani postupak pohrane dionica u SDA, kao profesionalnoj agenciji.

Prijedlog Kluba HDZ-a da je u odnosu na kaznene i prekršajne odredbe potrebno utvrditi veći raspon kazni s obzirom na veličinu dioničkog društva koje se preuzima, Predlagatelj nije prihvatio. Predlagatelj smatra da je raspon novčanih kazni određen primjereno i da ga nije potrebno dodatno proširivati.

Prijedlog Kluba HDZ-a da se pojasni odredba članka 13. stavka 2. Prijedloga zakona, jer ista odredba, kako se smatra, dovodi u rizik preuzimatelja, Predlagatelj pojašnjava na slijedeći način.

Naime, ovakvu odredbu sadrži i postojeći Zakon o postupku preuzimanja dioničkih društava (članak 12. stavak 2.). Odredba članka 13. stavka 1. (sada članak 14. Konačnog prijedloga zakona) određuje da obvezu kupnje dionica na koje se odnosi ponuda za preuzimanje ponuditelj ne može ničim uvjetovati. Međutim, u stavku 2. istog članka daje

mu mogućnost da ne mora kupiti dionice ako stjecanjem dionica koje su pohranjene broj glasova ne bi premašio 50% od ukupnog broja glasova na glavnoj skupštini. Time se praktički pogoduje preuzimatelju da ne stječe dionice ako mu iste ne daju kontrolu izdavalja iznad 50%.